

Реферат
на кваліфікаційну (магістерську) роботу
«Особливості попередження та подолання тривожності у дітей
молодшого шкільного віку в умовах війни»
здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 053 Психологія

Кондратенка Сергія Дмитровича

Обсяг роботи – 101 с. **Кількість таблиць** – 2 табл. **Кількість рисунків** – 5 рис. **Список використаних джерел** – 78 найменувань, з них 9 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – тривожність в учнів молодшого шкільного віку в умовах війни.

Предмет дослідження – особливості попередження та подолання тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити особливості прояву тривожності в учнів молодшого шкільного віку в умовах війни та розробити психологічні рекомендації щодо її попередження й подолання.

Завдання дослідження: дослідити основні підходи до визначення поняття тривожності як психологічного феномену, її види та детермінанти виникнення в контексті різноманітних підходів; розкрити специфіку прояву тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни; виокремити та охарактеризувати систему чинників, які впливають на прояв тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни; дослідити особливості прояву тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни та чинники, які впливають на даний феномен; розробити психологічні рекомендації для попередження та подолання тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (тестування та застосування стандартизованих методик); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісний та якісний аналіз із застосуванням методів математичної статистики); методи та прийоми психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у здійсненні цілісного аналізу основних підходів до визначення поняття «тривожність», виокремленні та характеристиці видів тривожності та детермінант її виникнення; визначенні специфіки прояву тривожності в учнів молодшого шкільного віку в умовах війни та виокремленні системи чинників, які впливають на її прояв в умовах війни.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені психологічні рекомендації та тренінгова програма «Мій шкільний ресурс» будуть сприяти попередженню та подоланню тривожності в учнів молодшого шкільного віку. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу рівня прояву тривожності в учнів молодшого шкільного віку в умовах війни.

Висновки. Тривожність – це стан переживання емоційного дискомфорту, пов'язаного з очікуванням неприємностей, з нав'язливим передчуттям небезпеки.

У молодшому шкільному віці проблема тривожності розглядається в контексті оволодіння навчальною діяльністю. Особливості прояву тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни полягають у соматичних та поведінкових проявах. Система чинників, що впливають на прояв тривожності у дітей молодшого шкільного віку в умовах війни, включає безпосередній вплив бойових дій та соціально-психологічні (рівень адаптації у провідних сферах життєдіяльності та тип темпераменту) і педагогічні чинники, пов'язані із шкільним навчанням.

Дослідження показало, що 55% опитаних респондентів мають середній рівень шкільної тривожності, вищий за середній рівень шкільної тривожності мають 35% учнів, лише 10% мають низький рівень шкільної тривожності. Встановлено сильну негативну кореляцію між рівнем шкільної тривожності та такими чинниками як адаптованість учнів у системі найбільш значимих сфер життєдіяльності та шкільною мотивацією. З метою попередження та подолання тривожності в учнів молодшого шкільного віку в умовах війни було розроблено психологічні рекомендації та тренінгову програму.

Ключові слова та словосполучення: діти молодшого шкільного віку, тривожність, шкільна тривожність, чинники тривожності, стратегії попередження та подолання.